

การดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

Community Development Operations of Local Government Organization in Zone of Amphoe Si Chomphu, ChangwatKhonKaen

กรกช บุตรสิม¹ ผิน ปานขาว²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพูจังหวัดขอนแก่นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลประชากรที่ศึกษาคือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่นมีทั้งหมด 11 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบล 3 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่งกลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า

1. สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่นมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพูในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดระเบียบชุมชน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมด้านพาณิชย์กรรมและด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามลำดับ

2. สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ:

Abstract

The research purposes were to study and to compare the community development operations of local government organization in zone of Amphoe Si Chomphu, ChangwatKhonKaen, classified by the personal factors. The population was the members of 3 Subdistrict Municipalities and 8Subdistrict Administrative Organizations, the sample size was 196 members. The research

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

² รองศาสตราจารย์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

instrument was the estimate rating-scale questionnaire. The analytical statistic was the percentage, mean, standard deviation, t-test (independent samples) and F-test(one way ANOVA).

The findings were:

1. The members of Subdistrict Administrative Organization Council in in zone of Amphoe Si Chomphu, ChangwatKhonKaen, the overall and each aspect opinions were the moderate level. For each aspect consideration by mean descending were the community collocation aspect, the quality of life promotion aspect, the infrastructure aspect, the education, religion, and culture aspect, the commerce aspect, and the nature and environment conservation aspect, respectively.

2. The members of Subdistrict Administrative Organization Council with difference of gender and educational level, the overall and each aspect opinions were not difference.

Keywords:

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ในระบอบการเมืองการปกครอง รัฐบาลเป็นองค์กรหรือกลไกสำคัญในการบริหารและการปกครองของรัฐ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสุข ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต รวมทั้งความมั่นคงแห่งชาติทั้งในการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งในความเป็นจริงย่อมเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะดูแล และจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึง ทุกชุมชนของประเทศ เพราะอาจเกิดปัญหาความล่าช้าในการดำเนินงาน การดูแลไม่ทั่วถึง การที่อาจจะไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการของแต่ละชุมชนได้ และรวมทั้งข้อจำกัดที่เกี่ยวกับงบประมาณที่ถือจ่ายในแต่ละปีงบประมาณ ตลอดจนตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานให้ทั่วถึงได้ เมื่อเป็นดังนี้การลดภาระของรัฐบาลก็ดี การที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของชุมชน ที่จะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง การปกครองท้องถิ่นจึงได้มีบทบาทและความสำคัญและได้ก่อกำเนิดขึ้นมาในที่สุด และการให้ประชาชนได้มีส่วนในการพัฒนาตนเอง ถือเป็นวิธีการพัฒนาชุมชนที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนมากที่สุด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดขึ้นตามนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาลเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นระดับพื้นฐานได้มีอำนาจในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย เป็นการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเองภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้และเข้าใจถึงวิธีการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งหลักการสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย การจัดให้มีการเลือกตั้ง เพื่อให้คนในท้องถิ่นนั้นได้มีโอกาสเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชนในการปกครองตนเอง มีองค์กรสภาท้องถิ่น มีเขตพื้นที่ในการบริหาร และความรับผิดชอบตามที่มีอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้มีสภาพนิติบุคคล (Juridic Person) มีรายได้ มีอำนาจในการจัดทำงบประมาณและมีความอิสระในการปกครองตนเอง (Autonomy) แต่จะต้องอยู่ในการควบคุมหรือการกำกับดูแลของรัฐ รวมทั้งเป็นสถาบันทางการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและจะต้องได้รับการสนับสนุน รวมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่นนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลที่จะกระจายอำนาจลงสู่หน่วยการบริหารระดับตำบล ตามกระแสความต้องการของสังคมประชาธิปไตยในปัจจุบัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานผ่านผู้แทนของตนเองในองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการพัฒนาทาง

เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในชุมชนของตนเอง ความหมายของชุมชนหมายถึงกลุ่มคนที่รวมตัวอยู่ในระแวกเดียวกันหรือใกล้เคียงกันในลักษณะกลุ่มก้อนอาจเล็กหรือใหญ่แล้วแต่สภาพข้อเท็จจริงและกลุ่มชนดังกล่าวมีชีวิตความเป็นอยู่ในลักษณะมีความรู้สึกผูกพันเป็นหน่วยทางสังคมเดียวกัน มีวัฒนธรรมประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นหมู่บ้านเดียวกันหรือหลายๆหมู่บ้านรวมกันก็ได้ ภาระหน้าที่ของชุมชนคือการดำรงไว้ซึ่งหน้าที่ทางชีวภาพซึ่งหมายถึงมนุษย์ต้องมีการสืบทอดของสมาชิกไม่ขาดสาย ความเป็นชุมชนมีความหลากหลายมีปัญหาแตกต่างกันไปบางส่วนมีสภาพอ่อนแอไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ขาดทิศทางการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพสังคม และการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้ประชาชนมีศักยภาพแก้ไข ปัญหาของชุมชน การปกป้องสิทธิของชุมชนโดยการร่วมกันคิด ร่วมกันทำอย่างมีระบบซึ่งจะทำให้เกิดเป็นรูปธรรมได้นั้น จะต้องมีการส่งเสริมให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนทุกระดับ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น มีทั้งหมด 11 แห่ง ประกอบด้วยเทศบาลตำบล 3 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลสีชมพู เทศบาลตำบลนาจาน เทศบาลตำบลวังเพิ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลสีชมพู องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข องค์การบริหารส่วนตำบลช้างยาง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแดง องค์การบริหารส่วนตำบลดงลาน องค์การบริหารส่วนตำบลบริบูรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลภูพาน ได้ดำเนินงานตามภารกิจของตนอย่างเต็มที่ และเพื่อที่จะทราบว่าการปฏิบัติงานดังกล่าวดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ สีชมพู จังหวัดขอนแก่น ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการศึกษา

1. สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน
2. สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชนมีปรัชญา แนวความคิด และลักษณะเป็นของตนเอง ดังได้กล่าวมาแล้วปรัชญาและแนวความคิดดังกล่าวนี้ ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป็นหลักการและวิธีการพัฒนาชุมชนที่ให้ความสำคัญต่อ

คนในฐานะเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา การพัฒนาชุมชนจึงมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ จนสามารถพึ่งตนเองได้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาสามารถรับช่วงการพัฒนาคนจากรุ่นก่อนและดำเนินการให้ดียิ่งขึ้น หลักการและวิธีการพัฒนาชุมชน มีรายละเอียดดังนี้

การพัฒนาชุมชนคือการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้นเจริญขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแบบแผนและประชาชนในชุมชนนั้นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองรวมทั้งการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์โดยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาลและความร่วมมือจากภาคเอกชน

แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาชุมชน

1. ความร่วมมือระหว่างรัฐและชุมชน (Partnership) แนวความคิดนี้เชื่อว่าการพัฒนาที่ได้ผลดีที่สุดและถาวรที่สุดควรเกิดจากพลังของชุมชนที่มีขึ้นเองผสมกับการสนับสนุนของรัฐสังคมใดที่ปล่อยให้เกิดการพัฒนาชุมชนดำเนินไปเองตามยถากรรมสังคมนั้นจะเกิดการถอยหลังในทางกลับกันหากรัฐเป็นผู้ที่ให้แต่ละฝ่ายเดี่ยวผลการพัฒนาจะเป็นไปอย่างเชื่องช้าและเกิดผลแต่ทางรูปธรรมเท่านั้นวิธีการร่วมมือนี้ชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุของปัญหาการร่วมลงทุนและปฏิบัติงานร่วมในการติดตามประเมินผลส่วนรัฐมีบทบาทสนับสนุนทางด้านวิชาการวัสดุอุปกรณ์เท่านั้น

2. การช่วยเหลือตนเอง (Aids Self Help) รัฐจะต้องทำอย่างไรก็ตามให้ประชาชนมีขีดความสามารถช่วยตนเองต่อไปได้เรื่อยๆโดยไม่ต้องพึ่งคนอื่นให้มาช่วยอยู่ตลอดไปในขณะที่ชุมชนเองยังพึ่งตนเองได้ไม่เต็มที่เพราะมีข้อจำกัดด้านคุณสมบัติประสบการณ์ความสามารถงบประมาณรัฐอาจให้ความช่วยเหลือได้แต่ต้องมีวัตถุประสงค์ว่าช่วยเหลือเพื่อให้ประชาชนสามารถช่วยตนเองได้อย่างตลอดรอดฝั่งทั้งนี้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. ความคิดริเริ่มของชุมชนประชาชนต้องมีทัศนคติด้านนี้จนถึงขนาดที่สามารถแสดงความคิดริเริ่มตามโครงการพัฒนาโดยไม่ต้องรอให้ทางรัฐเข้ามาเป็นผู้ชักชวนหรือกระตุ้นตลอดเวลาเพราะเป็นที่ทราบกันดีว่าโครงการที่เกิดจากรัฐเป็นผู้คิดริเริ่มจะไม่ตรงกับความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นและมักเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุดแต่ที่รัฐจำเป็นต้องเข้าไปดำเนินการเองนั้นเป็นเพราะทางชุมชนเองเกิดความลังเลไม่แน่นอนทางด้านความคิดไม่มีการรวมกลุ่มรวมพลังให้เกิดความคิดริเริ่มเองเป็นข้อสำคัญคืออย่ายึดเยียดความคิดแต่ในขณะเดียวกันต้องรู้จักประสานความต้องการขอชุมชนกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของรัฐให้กลมกลืนกันให้ได้

4. ความต้องการของชุมชน (Felt Need) ส่วนใหญ่ปัญหาและความต้องการของชุมชนจะเกิดผลผลิตของวัฒนธรรมโครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจสภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนเองเช่นชุมชนดั้งเดิมความต้องการเน้นหนักในเรื่องการบริโภค (Consumption Oriented)ชุมชนที่ทันสมัยความต้องการจะเน้นทางด้านการพัฒนา (Development Oriented) เป็นต้นแต่อย่างไรก็ตามแนวความคิดนี้ต้องมีการยืดหยุ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปด้วย

5. ความสมดุลในการพัฒนา (Balanced Development) ปกติความต้องการทางด้านการพัฒนาต่างๆของชุมชนในแง่ความต้องการจะมีอยู่มากมายและหลากหลายเกินต่อขีดความสามารถของรัฐหรือชุมชนเองที่จะดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นๆจึงมีแนวความคิดว่าความต้องการดังกล่าวจะต้องได้รับการบำบัดด้วยพลังความสามารถของชุมชนเองบวกกับขีดความสามารถของรัฐเพื่อให้ได้ระดับที่สมดุลที่พอดีในความต้องการนั้นเท่าที่เป็นไปได้นอกจากนี้ยังมีความสมดุลทางการพัฒนาระหว่างทางด้านรูปธรรมและนามธรรมจะต้องได้สัดส่วนไปด้วยกัน หากมุ่งพัฒนาด้านหนึ่งด้านใดโดยเฉพาะจะเกิดการพัฒนาเติบโตที่ไม่ได้สัดส่วนผิดรูปร่างเช่นเจริญด้านวัตถุแต่ไม่เจริญด้านจิตใจ เป็นต้น

6. การศึกษาภาคชีวิต (Long-Life Education) การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการให้การศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยอย่างต่อเนื่องมีจุดหมายที่จะปรับปรุงคุณภาพชีวิตของมนุษย์ในฐานะเป็นสมาชิกของชุมชนทางที่จะทำเช่นนั้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนต้องมีการส่งเสริมความสนใจในกลุ่มของตนอาศัยอยู่

7. การพัฒนาชุมชนเป็นการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ (Holistic Program) นั่นคือปัญหาของชุมชนไม่สามารถแก้ไขโดยวิธีใดวิธีเดียวหรือหน่วยงานใดหน่วยงานเดียวได้ต้องมีการประสานการปฏิบัติงานในหลายวิธีการและหลายหน่วยงานที่ต้องดำเนินการไปพร้อมๆกันการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาของชุมชนหนึ่งต้องหยิบยกปัญหาของชุมชนนั้นมาพิจารณาอย่างละเอียดและต้องคำนึงด้วยว่าปัญหาหนึ่งต้องไปเกี่ยวพันหรือมีผลกระทบต่อปัญหาอื่นด้วยอยู่เสมอโดยการด้านการพัฒนาจะต้องถูกกำหนดให้สามารถเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ

8. การพัฒนาชุมชนเป็นการดำเนินงานที่เริ่มจากท้องถิ่นโดยมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาประเทศ (The Mainstream of National Development) หมายถึงกิจกรรมของท้องถิ่นหรือชุมชนมักจะได้รับการสนับสนุนจากนโยบายรัฐในรูปของด้านวัสดุด้านกำลังคนดังนั้นการดำเนินงานของท้องถิ่นใดเป็นไปโดยเอกประเทศปราศจากเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายของชาติย่อมจะไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐเท่าที่ควร

เป้าหมายของการพัฒนาชุมชน

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2541 : 9-20) ได้ระบุเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนว่าในการพัฒนาชุมชนนั้นควรมีเป้าหมายอยู่ 2 ประการต่อเนื่องกันคือคนพัฒนาชุมชนเข้มแข็งและความสุขของทั้งคนและชุมชนโดยได้กำหนดตัวชี้วัดทั้งทางด้านจิตวิสัยและวัตถุวิสัยดังนี้

1. คนได้รับการพัฒนาและมีความสุขเป็นเป้าหมายแรกของการพัฒนาชุมชนคือประชาชนคนที่ต้องการให้เกิดขึ้นคือคนที่มีคุณภาพคนที่มีคุณธรรมและคนที่มีความสุขโดยกำหนดตัวชี้วัดดังนี้

1.1 คนมีคุณภาพเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถการวัดการพัฒนาส่วนนี้อาจจะวัดจากประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่วัดจากสุขภาพอนามัยดีและวัดจากการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.2 คนที่มีคุณธรรมเป็นคนที่ดีพูดดีและทำดีในการวัดด้านคุณภาพนี้อาจจะวัดยากแต่ต้องอาศัยหลักวัตถุวิสัย (Objective) และจิตวิสัย (Subjectivity) กล่าวคือในเชิงวัตถุวิสัยอาจจะวัดคุณภาพจากการพูดที่ดีดีทำดีส่วนในเชิงจิตวิสัยอาจจะให้เขาจัดกลุ่มตัวเองว่าเป็นคนกลุ่มใดในกลุ่มมีคุณธรรมไม่มีคุณธรรมหรือกลุ่มกลางๆคือมีบ้างไม่มีบ้าง

1.3 คนที่มีความสุขเป็นลักษณะคนพัฒนาประการสุดท้ายคือการเป็นคนที่มีความสุขมีจิตใจเยือกเย็นมั่นคงยิ้มแย้มแจ่มใสไม่ทุกข์ร้อนไม่วุ่นวายใจไม่กังวลใจในการวัดก็ยากเช่นเดียวกันอาจจะให้เขาเลือกเข้ากลุ่มระหว่างมีความสุขมีความสุขหรือสุขบ้างทุกข์บ้างเป็นต้น

2. ชุมชนเข้มแข็งและมีคุณภาพเป็นเป้าหมายให้ชุมชนอันเป็นที่อยู่ของตนเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง (Civil Community) ชุมชนที่เข้มแข็งมีลักษณะสำคัญ 4 ประการดังนี้

2.1 เป็นชุมชนเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นชุมชนที่สมาชิกของชุมชนเรียนรู้ข่าวสารความเคลื่อนไหวตื่นตัวตลอดเวลาในทุกๆด้าน

2.2 เป็นชุมชนที่รู้จักจัดการตัวเอง (Community Management) เป็นชุมชนที่จัดการตนเองได้เช่นรู้จักวางแผนรู้จักจัดการกระบวนการบริหารรู้จักการปฏิบัติตามแผนและรู้จักการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.3 เป็นชุมชนที่มีวิญญาณ (Spirituality) ได้แก่การที่ประชาชนมีความผูกพันกับค่านิยมชุมชนเสียสละทำงานเพื่อชุมชนรู้สึกว่าเป็นเจ้าของชุมชนหวงแหนชุมชน

2.4 เป็นชุมชนที่มีสันติสุข (Peaceful) หมายถึงบทบาทของคนที่มีความสุขแล้วชุมชนก็จะได้รับการพัฒนามีสันติภาพและสันติสุขจึงเป็นสุดยอดของการพัฒนาชุมชน

ดังนั้นลักษณะชุมชนที่พัฒนาจะเป็นชุมชนที่มีลักษณะเป็นชุมชนเรียนรู้เป็นชุมชนที่รู้จักจัดการเป็นชุมชนที่มีจิตวิญญาณและเป็นชุมชนที่สันติสุข

หลักการพัฒนาชุมชน

การดำเนินงานพัฒนาชุมชนมีหลักการสำคัญที่เป็นรากฐานในการดำเนินงานอยู่ 3 ประการคือ

1. ความคิดริเริ่มมาจากประชาชนกิจกรรมทุกกิจกรรมและทุกขั้นตอนจะต้องเกิดจากการคิด ตัดสินใจวางแผนและดำเนินการโดยประชาชน นักพัฒนาต้องไม่เป็นผู้กำหนดกิจกรรม แผนงานหรือโครงการไว้ล่วงหน้า แต่นักพัฒนามีหน้าที่กระตุ้นให้ชาวบ้าน กล้าคิดสามารถค้นหาปัญหาและความต้องการและตัดสินใจริเริ่มโครงการต่าง ๆ ได้เองซึ่งการที่นักพัฒนาจะทำให้จำเป็นจะต้องเข้าไปหาประชาชนกระตุ้นช่วยเหลือโดยใช้มาตรการต่าง ๆ (การฝึกอบรม, ประชุมกลุ่มอภิปราย กลุ่มสัมพันธ์การแสดงบทบาท ฯลฯ) ให้ชาวบ้านกล้าคิดกล้าแสดงออกโดยนักพัฒนาอาจให้ข้อมูลหรือการชี้แนะที่จำเป็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของชาวบ้าน

1.1 การให้การศึกษา ทำได้ทั้งในระบบ (การจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการ)และนอกระบบ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์

1.2 การอภิปรายกลุ่มโดยมีการรวมกลุ่มกันระหว่างคนที่สนใจ หรือคนที่มีผลประโยชน์ร่วมกันโดยนักพัฒนาต้องกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนแนวคิด และประสบการณ์ซึ่งกันและกันโดยต้องสร้างบรรยากาศในการประชุมให้มีความเป็นมิตรให้เกียรติและเคารพความเห็นซึ่งกันและกันการลงมติจะต้องเป็นไปโดยไม่มีอิทธิพลครอบงำ และควรให้สมาชิกส่วนใหญ่พอใจ

1.3 การสาธิต เป็นวิธีที่จะแสดงให้เห็นถึงขั้นตอน และผลของการปฏิบัติโดยอาจเป็นวิธีการใหม่ ๆ ที่ชาวบ้านยัง 모르จัก หรือรู้จักแล้วแต่ยังทำไม่ได้หลักสำคัญในการสาธิตให้เกิดผล ก็คือจะต้องมีทรัพยากรหรือผู้สาธิตที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ และเรื่องที่สาธิตต้องตรงกับความต้องการ เกิดประโยชน์และประชาชนสามารถนำไปปฏิบัติได้

1.4 การประชุมเป็นการเรียกประชุมให้ชาวบ้านมารับทราบข่าวข้อมูล ความรู้หรือเพื่อปรึกษาหารือกันในการจัดกิจกรรมการพัฒนา

1.5 การจัดนิทรรศการ เป็นการนำสิ่งของ กระบวนการและอุปกรณ์ต่าง ๆ มาแสดงให้เห็นเพื่อให้ผู้ชมได้เห็นและเกิดความคิดที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งนี้การจัดนิทรรศการที่ดีนั้นผู้จัดจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนในปัจจุบันการจัดนิทรรศการใหญ่ ๆ ระดับชาติจะใช้บริษัทเอกชนที่เป็นมืออาชีพเป็นผู้จัด ซึ่งผลที่ได้จะเกิดความสวยงาม น่าดูเช่น นิทรรศการสินค้า OTOP

1.6 ทักษะศึกษา เป็นวิธีการที่ใช้มาในปัจจุบันมีการนำประชาชนกลุ่มหนึ่งไปดูงานยังต่างพื้นที่ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้เกิดความรู้ และความคิด ได้เห็นแบบอย่างที่มีคนทำและประสบความสำเร็จซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้นำไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตนเองปัจจุบันวิธีนี้เป็นที่แพร่หลาย และนิยมของชาวบ้านมาก ชาวบ้านกลุ่มต่าง ๆ มีการเดินทางไปดูงานแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์กันมีการสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน เช่น เครือข่ายกลุ่มทอผ้าในเขตจังหวัดภาคเหนือสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาคือ วิธีการที่ทำแล้วประสบความสำเร็จในพื้นที่หนึ่งอาจใช้ได้หรือไม่ได้กับอีกพื้นที่หนึ่งก็ได้ดังนั้นผู้ที่นำไปใช้จะต้องพิจารณาและปรับใช้ให้เหมาะสมกับชุมชนของตน

1.7 การรณรงค์ เหมาะสำหรับกิจกรรมที่ต้องการเร่งรัดให้เกิดผลสำเร็จในระยะเวลาอันสั้นซึ่งผู้เกี่ยวข้องจะต้องให้ความรู้ โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างดีในระดับหนึ่งถึงความจำเป็นและลักษณะกิจกรรมนั้นให้ชาวบ้านรับรู้ รับทราบ เมื่อมีการเริ่มดำเนินการชาวบ้านจะได้ให้ความร่วมมือ การรณรงค์นั้นอาจใช้วิธีเกลี้ยกล่อมการสร้างกระแสนิยมรักชาติ การให้ผู้นำที่มีอิทธิพลเป็นผู้ริเริ่มทำก่อนเป็นตัวอย่างรวมไปถึงการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์เสียงตามสาย ป้ายประกาศใบปลิว การแสดงมหรสพ ฯลฯ

2. หลักการให้ประชาชนมีส่วนร่วมการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ จะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีความรักผูกพันต่อโครงการนั้นๆจะช่วยให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นโครงการนั้นเป็นความรับผิดชอบและเกิดจากน้ำพักน้ำแรงของพวกเขาเอง ซึ่งในกระบวนการพัฒนาชุมชนนั้นประชาชนจะมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 มีส่วนร่วมในการคิดค้นหาปัญหาและศึกษาสาเหตุของปัญหาขั้นตอนนี้ถึงเป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญมาก เพราะบางครั้งปัญหาต่างๆ ของชาวบ้านเป็นสิ่งที่ชาวบ้านต้องพบสัมผัสอยู่ทุกวันจนเกิดความเคยชินไม่คิดว่าสิ่งนั้นเป็นปัญหาจึงไม่กระตือรือร้นที่จะหาทางแก้ปัญหา

2.2 มีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรมโดยทั่วไปแล้วนักพัฒนาหรือนักวิชาการมักจะคิดว่าชาวบ้านไม่มีศักยภาพพอที่จะวางแผนดำเนินกิจกรรมด้วยตัวเองได้ซึ่งก็อาจมีความเป็นจริงแต่เพียงบางส่วนแต่นักพัฒนามีความเชื่อมั่นในศักยภาพของความเป็น “คน” ของทุกคนว่ามีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ ก็เป็นหน้าที่ของนักพัฒนาที่จะเสริมความรู้หรือใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางในการจัดระบบความคิดของชาวบ้านให้สามารถวางแผนได้

2.3 มีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติว่าทุนในที่นี้อาจไม่ได้หมายถึงเฉพาะเงินทุนเท่านั้นแต่ชาวบ้านยังมีทรัพยากรที่อาจหาได้เองเช่น ทรัพยากรธรรมชาติ (ทราย หิน ไม้ไผ่ ฯลฯ) หรือวัสดุตามธรรมชาติในหมู่บ้านและรวมถึงแรงงานของชาวบ้านเอง ส่วนในการปฏิบัตินั้นก็เช่นกันชาวบ้านสามารถที่จะเข้าร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ได้สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของและเห็นคุณค่าพร้อมที่จะดูแลรักษา รวมทั้งการได้เรียนรู้การทำงานในกิจกรรมนั้นด้วย

2.4 มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จำเป็นเพราะการประเมินผลงานจะช่วยให้ทราบถึงขั้นตอนการทำงาน ผลสำเร็จและหรือปัญหาอุปสรรคต่างๆทำให้สามารถปรับเปลี่ยนแผนให้เกิดผลงานที่ดีที่สุดตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างถูกต้อง

3. หลักการช่วยเหลือตัวเองการพัฒนาชุมชนนั้นหลักสำคัญที่สุดและเป็นเป้าหมายสูงสุดด้วย ก็คือการที่จะให้ประชาชน มีความเป็นอยู่ที่ที่สามารถพึ่งตัวเองได้อย่างยั่งยืนอย่างไรก็ตามการส่งเสริมให้ชาวบ้านช่วยตัวเองได้นั้นก็จำต้องคำนึงถึงข้อจำกัดของชาวบ้านเองด้วย โดยเฉพาะข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจการดำเนินงานพัฒนาควรเริ่มจากโครงการที่ไม่ใหญ่จนเกินกำลังชาวบ้านชาวบ้านมีศักยภาพพอที่จะดำเนินโครงการนั้นจนประสบความสำเร็จ อาทิ เช่น พัฒนาตัวเองและครอบครัวก่อน และในบางกรณีรัฐบาลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการนั้นอาจต้องให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านงบประมาณลงทุนเพิ่มเติมให้ก่อน เช่นการสนับสนุนพันธุ์วัว ต้นกล้าผลไม้และเมื่อชาวบ้านดำเนินโครงการประสบความสำเร็จก็ขจัดใช้ทุนคืน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ศึกษา คือ คือ สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น มีทั้งหมด 11 แห่ง ประกอบด้วย เทศบาลตำบล 3 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลสีชมพู เทศบาลตำบลนาจาน เทศบาลตำบลวังเพิ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลสีชมพู องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข องค์การบริหารส่วนตำบลข่าแยง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแดง องค์การบริหารส่วนตำบลดงลาน องค์การบริหารส่วนตำบลบริบูรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลภูพาน จำนวน 196 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test แบบ Independent Samples) และ F-test (one way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดระเบียบชุมชน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านพาณิชยกรรม และด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามลำดับ
2. สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ อำไพลา เจนเขตรการณ (2559 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานพัฒนาชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เเด่นราษฎร์ อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานพัฒนาชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเด่นราษฎร์ อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเด่นราษฎร์ อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ รัชนิย ลิทธิศรี (2558 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเปลือย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศและระดับการศึกษาผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเปลือย อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ พระโกศลมนธิตนา (ณัฐม) (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนากจังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาในครั้งนี้สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม รายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดระเบียบชุมชน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านพาณิชย์กรรม และด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีการดำเนินการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดให้มีสัญญาณไฟและเครื่องหมายจราจร จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค จัดให้มีสวนสาธารณะหรือ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ จัดให้มีน้ำเพื่อการเกษตรและจัดให้มีและดูแล รักษาไฟฟ้าหรือแสงสว่าง

1.2 ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีการดำเนินการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การให้ความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติด การให้บริการแนะนำรักษา ดูแลสุขภาพอนามัยผู้สูงอายุ ผู้พิการและประชาชน การสนับสนุนและจัดบริการด้านสาธารณสุข เช่น การประสานกับสถานบริการด้านสาธารณสุขเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ จัดให้มีสถานที่เล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย จัดให้มีการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ และจัดให้มีการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

1.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีการดำเนินการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดให้มีบริการสาธารณะต่างๆ เช่น ที่จอดรถ โทรศัพท์สาธารณะ ท่อระบายน้ำ เป็นต้น จัดให้มีคณะกรรมการชุมชนหรือคุ้มบ้าน การดูแล รักษาความสะอาดของชุมชนโดยรวม จัดให้มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดให้มีโครงการรณรงค์หรืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการปรับปรุงผังเมืองหรือผังชุมชน

1.4 ด้านพาณิชย์กรรม สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีการดำเนินการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่งเสริมให้มีการฝึกฝนหรือพัฒนาอาชีพ จัดให้มีและส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ จัดให้มีตลาดกลางของชุมชน การสนับสนุนข้อมูล ความรู้ด้านการประกอบอาชีพ การส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีรายได้เสริม และจัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มอาชีพ

1.5 ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสิมพุม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีการดำเนินการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการรณรงค์ ส่งเสริมการปลูกต้นไม้และปลูกสร้างป่าชุมชน จัดให้มีการดูแลและรักษาความสะอาดถนน ทางเดินหรือที่สาธารณะ การนำข้อเสนอและข้อคิดเห็นของประชาชนไปปฏิบัติหรือเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น มีการจัดการเกี่ยวกับขยะชุมชน จัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และมาตรการป้องกันมลพิษต่างๆ

1.6 ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีการดำเนินการเรื่องลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมการทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดการบริการสำหรับเด็ก เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน และส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษา

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศและระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ และระดับการศึกษา ของผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ สีชมพู จังหวัดขอนแก่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในเรื่องการดูแลเรื่องระบบไฟฟ้า และแสงสว่างในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น
2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในเรื่องการป้องกันโรคติดต่อ หรือกิจกรรมเพื่อระงับโรคติดต่อในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในเรื่องปรับปรุงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น
4. ด้านพาณิชยกรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมหรือจัดให้มีกิจกรรม หรือโครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น
5. ด้านอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญ ในการส่งเสริม หรือจัดให้มีกิจกรรมหรือโครงการด้านการป้องกันมลพิษต่างๆ ในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น
6. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญ ในเรื่องการส่งเสริมหรือจัดให้มีกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษาในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- นันทวัฒน์ บรมานันท์. 2547. การปกครองส่วนท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. 2526. การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- พระโกศล มณีรัตน (ณัฐม). 2555. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ของเทศบาลเมืองบางมูลนาก
อำเภอบางมูลนากจังหวัดพิจิตร. หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตร-มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.
- รัชนิยา สิทธิศรี. 2558. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเมือง
เปือย อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สนธยา พลศรี. 2545. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สิริยาสาสน์, 2543.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2522. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อำไพลา เจนเขตรการณ. 2559. การดำเนินงานพัฒนาชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเด่นราษฎร์ อำเภอ
หนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. 2554.
กรุงเทพฯ: กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- พระราชกฤษฎีกา. 2560. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2560.